

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
КАФЕДРА ПСИХІАТРІЇ, ПСИХОЛОГІЇ ТА СЕКСОЛОГІЇ

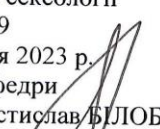
«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор з науково-педагогічної роботи
доцент Грина СОЛОНИНКО

07 2023р

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
ВБ 1.60 «Основи сексології та сексопатології»
(вибіркова дисципліна)

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня
вищої освіти
кваліфікації освітньої «Магістр педіатрії»
кваліфікації професійної «Лікар»
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 228 «Педіатрія»

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри психіатрії,
психології та сексології
Протокол № 9
від «4» травня 2023 р.
Завідувач кафедри
Професор Ростислав БІЛОБРИВКА

Затверджено
профільною методичною комісією з
терапевтичних дисциплін
Протокол №3
від «4» травня 2023 р
Голова профільної комісії

Професор Олена РАДЧЕНКО

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Білобровка Р. І. завідувач кафедри психіатрії, психології та сексології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор;

Плевачук О.Ю. доцент кафедри психіатрії, психології та сексології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук

Карпінська Р. І. доцент кафедри психіатрії, психології та сексології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук

РЕЦЕНЗЕНТИ :

Негрин Т. І. – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри неврології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

Ришковська Н.О. - доцент кафедри психіатрії і психотерапії ФПДО Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Основи сексології та сексопатології» складена відповідно до Стандарту вищої освіти *другого (магістерського) рівня* галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 228 «Педіатрія» освітньої програми *магістра педіатрії*.

Опис навчальної дисципліни (анотація).

Навчальна дисципліна «Основи сексології та сексопатології» для студентів складена з урахуванням сучасних теоретичних і практичних вимог до знань, умінь та навичок, необхідних майбутнім лікарям- педіатрам при наданні медичної допомоги дітям та підліткам. Сексологія є галуззю клінічної медицини, що виключає систему міждисциплінарних наукових знань та спрямована на вивчення умов і чинників розвитку порушень та девіацій сексуального здоров'я людини з метою їх діагностики, лікування, психотерапевтичної корекції. Тому курс з основ сексології окреслює коло проблем, пов'язаних як з проявами нормальної сексуальності, так і з питаннями загальної та спеціальної (дитячої та підліткової) сексопатології. Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями. Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: тестування, письмова або усна відповідь на контрольні питання, розв'язування ситуаційних задач і трактування та оцінка їх результатів. Підсумковий контроль знань студентів здійснюється по завершенню вивчення дисципліни заліком. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою, виставляється за багатобальною шкалою і має визначення за системою ECTS та шкалою, прийнятою в Україні. Навчальна дисципліна «Основи сексології та сексопатології» є вибірковою для студентів спеціальності 228 «Педіатрія». Організація навчального процесу здійснюється за вимогами Європейської кредитно-трансферної системи.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю	
	Всього	Аудиторних				СРС
		Лекцій (годин)	Практичних занять (год.)			
Назва дисципліни: Основи сексології та сексопатології Змістовий розділ I	2 кредити / 60 год.	-	26	34	5 курс (IX, X семестри)	залік

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сфера сексуального розвитку дітей та підлітків, сексуальний розвиток, його типи та варіанти, формування сексуальних стосунків.

Міждисциплінарні зв'язки:

Навчальна дисципліна «Основи сексології та сексопатології» є галуззю клінічної медицини, що виключає систему міждисциплінарних наукових знань та спрямована на вивчення умов і чинників розвитку порушень та девіацій сексуального здоров'я дорослої людини, дітей та підлітків з метою їх діагностики, лікування, психотерапевтичної корекції, профілактики експертизи та реабілітації. Базується на знаннях з анатомії, фізіології, медичної психології та психіатрії, а також ендокринології, урології, гінекології. Тому курс «Основи сексології та сексопатології» окреслює коло проблем, пов'язаних як з проявами нормальної сексуальності, так і з питаннями загальної та спеціальної сексопатології.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1. **1. Метою викладання** є сучасні погляди на стан сексуального здоров'я людини та вплив на нього різних соціальних, психологічних, біологічних, екологічних та інших чинників.

1.2. **Основними завданнями є** - вивчення соціально-гігієнічних основ сексуальності дітей та підлітків, а також в дорослому віці.

- 1) Вивчення методології дослідження нормальної сексуальності.
- 2) Вивчення системи профілактичних заходів, спрямованих на запобігання виникнення і розвитку порушень та девіацій сексуального здоров'я.
- 3) Засвоєння сучасних та перспективних методів лікування сексуальних розладів в загальній системі практики охорони здоров'я

В результаті вивчення дисципліни «**Основи сексології та сексопатології**» студент **повинен знати:**

- історію розвитку сексології та сексопатології;
- розглянути особливості чоловічої та жіночої сексуальності, її вікові та індивідуально-типологічні варіації;
- з'ясувати психологічні особливості гетеро- та гомосексуальних стосунків;
- основні закономірності психосексуального розвитку;
- етапи формування сексуальності
- основні напрями наукових досліджень за даною проблематикою;
- фізіологічні основи сексуальності та статевої поведінки;
- визначення, критерії, види сексуальної норми;
- розлади пренатальної статевої диференціації;
- розлади психосексуального розвитку, статевої поведінки, статевої ідентифікації;
- етіологію сексуальних розладів та імовірні шляхи їх профілактики.

В результаті вивчення дисципліни «**Основи сексології та сексопатології**» студент **повинен вміти:**

- давати науковий аналіз різним підходам щодо пояснення природи людської сексуальності;
- пояснювати особливості психосексуального розвитку дитини;
- визначати причини індивідуальних розбіжностей у проявах сексуальності;
- ідентифікувати проблеми сексуального характеру;
- надати психологічну допомогу людині залежно від порушення;
- дослідити сексуальну гармонію подружньої пари;
- надати психологічну консультацію подружній парі;
- застосувати деякі психотерапевтичні техніки.

1.3. **Компетентності та результати навчання**, формуванню яких сприяє дисципліна «**Основи сексології та сексопатології**»

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти України для другого (магістерського) рівня вищої освіти дисципліна «**Основи сексології та сексопатології**» забезпечує набуття студентами наступних **компетентностей:**

- **інтегральна:**

Здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач професійної діяльності лікаря-педіатра та практичних проблем у галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій; питань судової та військової експертизи та/або здійснення інновацій. Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини (педіатрії). Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії

- загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- спеціальні (фахові, предметні):

ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані

ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів

ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.

ФК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань у пацієнтів різного віку: немовлят, дітей, підлітків та дорослих.

ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань у дорослих, а також пацієнтів дитячого та підліткового віку.

ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів у дорослих, дітей та підлітків.

ФК 8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги дитині.

ФК 9. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.

ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

ФК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та

етичної відповідальності в області сексології та сексопатології;

ФК 17.Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума (у т.ч. дітей і підлітків), сім'ї, популяції.

ФК 20. Здатність до проведення епідеміологічних та медико- статистичних досліджень здоров'я дітей та дорослого населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.

ФК 21. Зрозуміло та однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК 24.Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

ФК 25.Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентності

№№	Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5	6
Інтегральна компетентність					
Здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач професійної діяльності лікаря-педіатра та практичних проблем у галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій; питань судової та військової експертизи та/або здійснення інновацій.Здатність розв'язувати складні задачі, у томучислі дослідницького та інноваційногохарактеру у сфері медицини (педіатрії). Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.					
Загальні компетентності					
1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти набувати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Знати сучасні тенденції розвитку галузі та аналізувати їх	Вміти проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
3	Здатність застосовувати	Мати спеціалізовані	Вміти розв'язувати	Зрозуміле і недвозначне	Відповідати за

	знання в практичних ситуаціях	концептуальні знання, набуті у процесі навчання.	складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефахівців.	прийняття рішень у складних умовах
4	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності.	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації	Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення результату.	Нести відповідальність своєчасне використання методів саморегуляції.
6	Здатність приймати обґрунтоване рішення;	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки	Вміти приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
7	Здатність працювати в команді.	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки.	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати стратегії спілкування	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
8	Здатність до міжособистісної	Знати закони та способи	Вміти обирати способи та	Використовувати навички	Нести відповідаль

	взаємодії	міжособистісної взаємодії	стратегії спілкування для міжособистісної взаємодії	міжособистісної взаємодії	вмінність за вибір та тактику способу комунікації
10	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології	Мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь.
11	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Здатність проводити пошук джерел з допомогою інформаційних технологій	Вміти використовувати інформаційні технології та володіти навиками пошуку у науково-метричних базах	Використовувати інформаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за інформацію з науково-довірливих джерел, достовірність інформації.
12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	Здатність наполегливо виконувати професійні завдання та обов'язки	Володіти професійними якостями та методами комунікації для виконання поставлених завдань та обов'язків	Використовувати ефективні методи комунікації та менеджменту для вчасного та якісного виконання поставлених завдань та обов'язків	Нести відповідальність за наполегливість, вчасність та якість виконання поставлених завдань та обов'язків
13	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.	Знати соціальні та громадянські права та обов'язки в контексті гендерних проблем	Формувати громадянську позицію, вміти діяти відповідно до неї щодо гендерних переконань	Здатність доносити свою громадянську позицію, відстоювати свої переконання, виявляти та протистояти гендерній дискримінації	Нести відповідальність за свої соціальні дії, діяти згідно законів, які регламентують рівні можливості в контексті

					гендерних проблем
14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Знати свої соціальні та громадянські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, діяти згідно принципів	Здатність доносити свою громадянську та соціальну позицію	Нести відповідальність за соціальну та громадянську діяльність
15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	Знати основи етики та деонтології, володіти знаннями про історію та закономірності розвитку предметної області, знати основи здорового способу життя	Вміти застосовувати етичні та деонтологічні норми і принципи у професійній діяльності, застосовувати і професійній діяльності принципи здорового способу життя	Здатність проводити професійну діяльність на основі принципів етики та деонтології, проводити інформаційну на навчальну діяльність щодо пропагування здорового способу життя	Нести відповідальність щодо виконання етичних та деонтологічних норм і принципів у професійній діяльності, за підтримання власного фізичного та психічного здоров'я.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
1	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	Мати спеціалізовані знання про функціонування психічних процесів	Вміти провести огляд дитини, клінічну бесіду з дитиною, вміти проводити бесіду з родичами дитини	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при спілкуванні з дитиною та її	Нести відповідальність за дотримання етичних принципів в

		людини, особливості функціонування фізіологічної сфери дитини, особливості психосексуального розвитку дітей та підлітків	про особливості її соматичного та психічного стану.	родичами.	спілкуванні з дитиною та її родичами
2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.	Володіти знаннями про основні інструментальні -психологічні методи, які використовують в психології для діагностики функціонування психосексуальної сфери, а також інтерпретувати ультрасонографічного, обстежень в галузі ендокринології, гінекології, урології	Вміти аналізувати результати досліджень та на підставі них формувати уявлення про функціонування психосексуальних процесів	Обґрунтовано призначати обстеження та оцінювати результати	Нести відповідальність за правильну інтерпретацію інструментальних психологічних досліджень у пацієнта дитячого та підліткового віку
3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.	Виділяти та ідентифікувати психологічні риси особистості пацієнта та психологічні реакції пацієнта з сексуальними дисфункціями	Вміти застосовувати методики для оцінки психологічного стану людини, ідентифікувати психологічні проблеми людини з порушеннями психосексуального розвитку та сексуальною дисфункцією	Визначати основні труднощі у комплаєнсу з пацієнтом на основі психологічних рис та особливостей порушень у пацієнта	Нести відповідальність за якісну оцінку психологічного стану пацієнта та можливість подальшого комплаєнсу
4	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці	Визначати необхідний режим праці, відпочинку для пацієнта з порушеннями у сфері	Надавати рекомендації щодо забезпечення якості життя особистості, яка має психологічні труднощі шляхом	Розробляти індивідуальні плани людини, яка страждає порушеннями у сфері сексуального здоров'я, з	Дотримуватись відповідних етичних та юридичних

	захворювань.	сексуального здоров'я	організації режиму праці та відпочинку	врахуванням її професійної діяльності та особливостей побуту. Розробляти індивідуальні плани ефективної працездатності та можливостей емоційного відновлення	их норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами стандартними схемами щодо призначення режиму праці та відпочинку
5	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці розладів у пацієнтів	Мати спеціалізовані знання про метаболічні порушення при розладах сексуальної сфери	Визначити характер харчування для пацієнтів з порушеннями у сексуальній сфері	Здатність забезпечувати лікувальні рекомендації	Нести відповідальність за обґрунтованість призначеного харчового режиму
6	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань у дорослих, а також пацієнтів дитячого та підліткового віку.	Мати спеціалізовані знання алгоритмів надання психологічної допомоги та методи психотерапевтичної корекції психічного стану у пацієнтів з порушеннями у сексуальній сфері	Вміти визначити та виокремити ефективні стратегії надання психологічної та психотерапевтичної допомоги на основі доказових методів лікування	Здатність проводити психологічну корекцію та надавати психологічну та психотерапевтичну допомогу	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо принципів та характеру надання психологічної та психотерапевтичної допомоги
7	Здатність до діагностування невідкладних станів у дорослих, дітей	Визначити стани, пов'язані з впливом надзвичайної	Визначити алгоритм дій та стратегії спілкування при наданні допомоги	Вміти застосовувати знання, що визначають комунікативні	Дотримуватися етичних та юридичних норм при

	та підлітків.	ситуації, які потребують надання першої психологічної допомоги	пацієнтам у станах, пов'язаних з впливом надзвичайної ситуації	стратегії при спілкуванні з пацієнтом, який опинився в умовах надзвичайної ситуації та зазнав негативного впливу на психічний стан	спілкуванні та діагностувати стану, який потребує невідкладної психологічної допомоги у людини
8	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги	Знання про клінічні симптоми невідкладних станів, які потребують надання екстреної медичної допомоги. Володіти знаннями про алгоритми надання невідкладної медичної допомоги згідно клінічних протоколів.	Визначати чіткий алгоритм дій надання невідкладної медичної допомоги на основі клінічних ознак при невідкладних станах.	Здатність надавати невідкладну допомогу, дотримуючись клінічних рекомендацій та враховуючи індивідуальні особливості пацієнта.	Нести відповідальність за вчасне та якісне надання екстреної медичної допомоги згідно клінічних рекомендацій при невідкладних станах в психіатрії та наркології
9	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.	Організовувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів пацієнтам в умовах надзвичайних ситуацій та бойових дій, в т.ч. у польових умовах.	Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах	Визначати необхідність додаткових методів обстеження та консультацій фахівців різних профілів для якісного надання екстреної медичної допомоги	Визначати та забезпечувати необхідність продовження лікування в амбулаторних чи стаціонарних умовах після надання екстреної невідкладної допомоги до стабілізації фізичного та психічного стану

10	Здатність до виконання медичних маніпуляцій.	Знання про виконання загальних медичних маніпуляцій (внутрішньом'язові та довенні ін'єкції тощо)	Вміти виконувати загальні медичні маніпуляції	Здатність до виконання медичних маніпуляцій	Нести відповідальність за виконання медичних маніпуляцій
11	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Володіти знаннями про труднощі в етичному контексті при проведенні оглядів та призначенні діагностичних обстежень та лікування	Враховувати інтереси досліджуваної особи при проведенні оглядів, проведення діагностичних обстежень	Створювати безпечне довірливе середовище при спілкуванні з дитиною та її родичами, пояснювати ціль та процедуру призначених досліджень	Брати відповідальність за створення безпечних умов та ефективної комунікації з дитиною та її родичами щодо проведення медичних обстежень
17	Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума (у т.ч. дітей і підлітків), сім'ї, популяції.	Володіти знаннями про психологічні, фізіологічні та соціальні фактори, що впливають на психосексуальний розвиток та його порушення у дітей та підлітків	Вміти визначати негативні фактори, що пов'язані з психосексуальним розвитком та його порушеннями у дітей та підлітків	Здатність до оцінки факторів, що пов'язані з впливом на психосексуальний розвиток та його порушення у дітей та підлітків	Нести відповідальність за виявлення негативних факторів впливу що пов'язані психосексуальним розвитком та його порушеннями у дітей та підлітків
20	Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я дітей та дорослого населення; обробки соціальної, економічної та медичної	Знати про методи оцінки розповсюдженості психічних розладів серед населення, володіти знаннями про збір та обробку даних епідеміологічних та медико-статистичних	Вміти етично проводити медико-статистичне дослідження серед визначених груп дитячого населення	Ефективно визначати основні завдання та працювати з отриманими даними в результаті проведення медико-статистичного дослідження	Відповісти за якість проведених досліджень та достовірність результатів

	інформації.	досліджень			
21	Зрозуміло та однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я	Володіти знаннями про комунікативні стилі та особливості інформування пацієнтів про лікувально-діагностичний процес в сфері сексології та сексопатології, про наукові дослідження в сексології та сексопатології.	Вміти провести первинне інтерв'ю з дітьми та родичами. Вміти ефективно формувати терапевтичний стосунок з пацієнтами дитячого віку, враховуючи вікові та індивідуальні психологічні особливості	Здатність ефективно та якісно доносити інформацію в різних життєвих ситуаціях та психологічних станах дитини та її дорослих родичів	Нести відповідальність за коректне, однозначне та доступне пояснення інформації про стан здоров'я, психосексуальний розвиток та особливості наукового дослідження в сфері сексології та сексопатології, а також методи, що використовуються в діагностичному процесі, потенційні принципи лікування, побічні дії потенційної фармакотерапії та способи корекції психосексуальних розладів.
24.	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.	Знання дослідницької та лікувальної етики у роботі з пацієнтами дитячого віку та їхніми родичами	Вміти проводити ефективну комунікацію з пацієнтами дитячого віку, а також їхніми родичами на основі принципів медичної етики	Здатність до ефективної комунікації, формування доброго комплаєнсу, базуючись на принципах медичної етики з пацієнтами дитячого віку та їхніми родичами	Нести відповідальність за дотримання правил медичної етики в лікувально-діагностичному процесі з пацієнтами дитячого

					віку та їхніми родичами
25	Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів	Знання правових основ проведення обстеження, діагностичних процедур пацієнтів дитячого та підліткового віку, принципи доброчесності при виконанні наукових досліджень	Вміти самостійно виконувати освітню психоедукаційну діяльність серед населення, викладати свої погляди, приймати власні рішення, використовувати інформаційні технології в дослідженнях у сфері сексології та сексопатології	Здатність до доброчесного та відповідального виконання професійної освітньої та наукової діяльності в сфері сексології та сексопатології	Відповідальність за представлення результату діяльності, доброчесність, довіра та відповідальність за власні дії.

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна.

Результати навчання для дисципліни.

Оволодіти сучасними знаннями щодо:

- історії розвитку сексології та сексопатології;
- знати особливості чоловічої та жіночої сексуальності, її вікові та індивідуально-типологічні варіації;
- знати психологічні особливості гетеро- та гомосексуальних стосунків, фактори, що на них впливають
- знати основні закономірності психосексуального розвитку в дитини;
- знати етапи формування сексуальності в дитячому віці
- орієнтуватись в основних напрямках наукових досліджень в сфері сексології та сексопатології, етапи проведення, етичні принципи
- знати фізіологічні основи сексуальності та статевої поведінки;
- вивчити розлади пренатальної статевої диференціації;
- знати розлади психосексуального розвитку, статевої поведінки, статевої ідентифікації;
- знати етіологію сексуальних розладів, шляхи виявлення та ймовірні шляхи їх профілактики.

Вміти застосовувати знання в практичних ситуаціях:

- давати науковий аналіз різним підходам щодо пояснення природи людської сексуальності, та застосовувати в практичних діяльності
- застосовувати особливості психосексуального розвитку дитини в лікувальній практиці;
- визначати причини індивідуальних розбіжностей у проявах сексуальності;
- ідентифікувати проблеми сексуального характеру;
- досліджувати сексуальну гармонію подружньої пари;

- надавати консультацію батькам щодо психосексуального розвитку дитини;
- застосувати деякі психотерапевтичні техніки в лікувальному процесі.

Відповідність визначення стандартом результатів навчання та компетентностей

Результат навчання	Код програмного результату навчання	Код компетентності
Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.	ПРН -1	ЗК -1, ЗК -2, ЗК -3, ЗК -4, ЗК -5, ЗК -6, ЗК -7, ЗК -8, ЗК -11, ЗК -12, ЗК -13, ЗК -14, ЗК -15, ФК -1, ФК -2, ФК -3, ФК -4, ФК -6, ФК -7, ФК -17, ФК -20, ФК -21, ФК -24, ФК -25
Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.	ПРН -2	ЗК -4, ЗК -6, ЗК -11, ЗК -12, ФК -1, ФК -2, ФК -3, ФК -4, ФК -6, ФК -7, ФК -17, ФК -20, ФК -24
Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних (у т.ч. педіатричних) проблем.	ПРН -3	ЗК -1, ЗК -2, ЗК -3, ЗК -6, ЗК -7, ЗК -8, ЗК -11, ЗК -12, ФК -1, ФК -2, ФК -3, ФК -20, ФК -21, ФК -24, ФК -25
Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).	ПРН -4	ЗК -3, ЗК -4, ФК -3, ФК -24
Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток дорослого пацієнта і дитини, стан органів та систем організму, на підставі	ПРН -5	ЗК -1, ЗК -2, ЗК -3, ЗК -6, ЗК -7, ФК -1, ФК -2, ФК -3, ФК -7, ФК -8, ФК -11, ФК -24

результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.		
Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря- керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).	ПРН - 6	ЗК -1, ЗК -2, ЗК – 3, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ФК-1,ФК -3,ФК – 7, ФК – 8, ФК – 11,ФК -24
Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).	ПРН - 7	ЗК – 8, ФК -1, ФК – 2, ФК -24
Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.	ПРН - 8	ЗК – 3, ЗК – 4, ФК – 5, ФК – 6, ФК – 7, ФК – 8, ФК – 9, ФК – 10, ФК -11, ФК - 24
Визначити характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись	ПРН - 9	ФК – 1, ФК – 2, ФК -6, ФК -7, ФК -8, ФК -10

<p>відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.</p>		
<p>Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування дорослих, дітей і підлітків на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.</p>	<p>ПРН - 10</p>	<p>ЗК – 4, ФК -4, ФК -5, ФК - 24</p>
<p>Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.</p>	<p>ПРН - 16</p>	<p>ФК – 3, ФК -7, ФК – 10, ФК - 11</p>
<p>Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.</p>	<p>ПРН - 21</p>	<p>ЗК – 2, ЗК -10</p>
<p>Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.</p>	<p>ПРН-22</p>	<p>ЗК – 5, ФК – 17</p>

Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення.	ПРН - 23	ФК – 21, ФК -17
Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.	ПРН- 25	ЗК – 5, ЗК – 6 ФК – 11, ФК -17, ФК -21
Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які можуть бути складними, непередбачуваними та потребувати нових стратегічних підходів; організувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навиків ефективної роботи в команді з дотриманням позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги.	ПРН - 26	ЗК – 1, ЗК – 3, ЗК – 5, ЗК – 6 ФК – 7, ФК – 9, ФК -11
Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.	ПРН - 27	ЗК – 5, ЗК – 6, ЗК – 7, ЗК – 8, ЗК - 15 ФК – 11, ФК -21
Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.	ПРН-28	ЗК 12, ЗК -15

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 60 години 2 кредити ECTS.

Програма дисципліни «Основи сексології та сексопатології» складається з 1 змістового розділу.

Основи сексології та сексопатології

Змістовий розділ 1.«Основи сексології та сексопатології»

Тема 1. Предмет та завдання сексології. Визначення предмету та завдань сексології.

Тема 2. Історія становлення і розвитку сексології. Організація сексологічної служби в Україні.

Тема 3. Сексуальне здоров'я і сексуальна гармонія. Стать, статеву роль та статеву ідентичність

Тема 4. Нормальна сексуальність людини. Проблеми норми в сексології.

Тема 5. Становлення і формування сексуальності людини. Етапи формування сексуальності в дитячому та підлітковому віці.

Тема 6. Гігієна і психогігієна статевого життя.

Тема 7. Сексуальна гармонія і дисгармонія подружньої пари.

Тема 8. Діагностичні заходи в сексології.

Тема 9. Клінічні форми порушень сексуального здоров'я у дітей та підлітків .

Тема 10. Клінічні форми порушень сексуального здоров'я в залежності від статі

Тема 11. Деякі клінічні форми статевої девіації.

Тема 12. Судова сексологія.

Тема 13. Терапевтичні, корекційні та реабілітаційні заходи сексології та сексопатології.

Тема 14. Психотерапія в сексології, її види.

Тема 15. Профілактичні заходи в сексології.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	л	практ.	сам.р.
Основи сексології та сексопатології				
Змістовий розділ 1. Загальні питання сексології				
1. Предмет та завдання сексології. Визначення предмету та завдань сексології.	4		2	2
2. Історія становлення і розвитку сексології в Україні та світі. Організація сексологічної служби в Україні. Питання міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, доказової реабілітації, забезпечення прав людини в психіатрії.	4			4
3. Сексуальне здоров'я і сексуальна гармонія.	4		2	2
4. Нормальна сексуальність людини. Проблеми норми в сексології.	6		2	4
5. Становлення і формування сексуальності людини. Етапи формування сексуальності.	4		2	2
6. Гігієна і психогігієна статевого життя	4		2	2
7. Сексуальна гармонія і дисгармонія подружньої пари.	4		2	2
8. Діагностичні заходи в сексології.	4		2	2

9.Клінічні форми порушень сексуального здоров'я у чоловіків .	2		2	
10.Клінічні форми порушень сексуального здоров'я у жінок .	2		2	
11. Деякі клінічні форми перверсій та девіацій.	6		2	4
12.Судова сексологія.	2		1	1
13.Терапевтичні, корекційні та реабілітаційні заходи сексології та сексопатології.	4		1	3
14. Психотерапія в сексології, її види.	4		2	2
15. Профілактичні заходи в сексології.	6		2	4
Усього	60		26	34

4. Теми лекцій

Згідно наказу 1009-з від 16.03.23р. навчальним планом лекції не передбачені

5.Теми практичних занять

№№ п/п	Найменування теми	К-сть годин
1.	Предмет та завдання сексології. Місце клінічної сексології серед медичних дисциплін. Організація сексологічної служби в Україні	2
2.	Сексуальне здоров'я та сексуальна гармонія. Сексуальна культура в історичному аспекті та її часові трансформації.	2
3.	Стать, статевая роль та статевая ідентичність. Питання гендерної невідповідності.	2
4.	Концепція сексологічної норми. Норма парна та індивідуальна. Етичні та культуральні аспекти розуміння норми в сексології.	2
5.	Психосексуальний розвиток в дитячому та підлітковому віці. Етапи становлення людської сексуальності, порушення психосексуального розвитку та його наслідки.	2
6.	Сексуальність чоловіка та жінки. Анатомо-фізіологічні особливості та гармонійний розвиток.	2
7	Гармонія сексуальних та сімейних стосунків. Гігієна і психогігієна статевого життя. Контрацепція та планування сім'ї.	2
8.	Дисгармонія сексуальних та сімейних стосунків. Основні кризи сімейного життя.	2
9.	Діагностичні заходи в сексології. Синдромологія та нозологія сексологічного діагнозу	2
10.	Сексуальні порушення в хлопчиків	2
11.	Сексуальні порушення у дівчаток	2
12.	Терапія та корекція сексуальних розладів та сексуальної дисгармонії. Способи психотерапевтичних інтервенцій в сексології	2
13.	Судова сексологія. Сексуальне насильство та домагання у мирний та військовий час.	2

6. Самостійна робота

№№ п/п	Найменування теми	К-сть годин
1.	Становлення і формування сексуальності людини. Етапи формування сексуальності. Біологія сексуальності. Стадії та складові копулятивного циклу. Формування психосексуальних орієнтацій.	6
2.	Історія становлення і розвитку сексології в Україні та в світі. Періодизація розвитку сексології. Сучасні сексологічні дослідження	4
3.	Перверсії та девіації. Судова сексологія. Формування мотивації сексуальних злочинів. Різновиди розладів статевої ідентифікації та сексуальної орієнтації.	4
4.	Психосексуальний розвиток. Статеве виховання: принципи, моделі і заходи.	6
5.	Терапевтичні, корекційні і реабілітаційні заходи в сексології та сексопатології. Психотерапія в сексології, її види. Особливості у дітей та підлітків.	6
6.	Розлади сексуальності при соматичній, інфекційній патології та вживанні медикаментів.	4
7.	Розлади сексуальності при психічних порушеннях невротичного та психотичного спектру	4

7. Індивідуальні завдання .

Не передбачені навчальним планом.

8. Методи навчання

У процесі викладання дисципліни застосовуються різні методи навчання:

- За домінуючими засобами навчання: вербальні, наочні;
- В залежності від основних дидактичних завдань: отримання нових знань, формування вмій та навичок, перевірки й оцінки знань, а також:
- усне обговорення питань теми із залученням більшої частини студентів групи;
- бліц-опитування;
- дискусії з проблемних ситуацій;
- реферативні виступи;
- тестування в письмовій формі;
- виконання письмових завдань тощо.

Результат самостійної поза аудиторної роботи студента відтворюється у формі представлення стендових доповідей, презентацій або захисту реферативних робіт.

9. Методи контролю

Методи і форми контролю та оцінювання успішності студентів з дисципліни здійснюється за допомогою стандартизованих методів контролю: тестування, структуровані письмові роботи, робота з медичною документацією, контроль практичних навичок. Методи контролю містять – поточний контроль на практичному занятті (за допомогою 10-ти тестових завдань), за правильну відповідь на 9-10 тестів студент отримує оцінку «відмінно», 8-7 тестів – «добре», 6-5 тестів – «задовільно», 4 -0 тестів – «незадовільно».

Самостійну роботу студент виконує після завершення аудиторної частини заняття. Підсумковим контролем засвоєння дисципліни є залік.

10. ВИДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль

Завданням поточного контролю є перевірка рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи: засвоєння відповідного навчального матеріалу, набуття знань та сформованості навичок вирішення конкретних питань та ситуацій, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати сутність змісту матеріалу заняття, сформованості вмінь виконувати необхідні практичні навички і маніпуляції, публічно чи письмово обґрунтовувати власну точку зору, уміння працювати в команді, здатність нести відповідальність за надані рекомендації та прийняті рішення тощо. Поточний контроль здійснюється на основі комплексного оцінювання діяльності студента та набутих ним компетентностей (знання, уміння, навички тощо), що включає контроль вхідного рівня знань, якість виконання практичної роботи, рівень теоретичної підготовки та результати вихідного контролю рівня знань. Форми проведення поточного контролю визначаються кафедрою і відображаються у навчальній програмі відповідної дисципліни.

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять за 4-бальною шкалою, при цьому враховуються всі види робіт, передбачені програмою. Студент отримує традиційну оцінку з кожної теми, яка конвертується у бали. Видами поточного контролю є: тестові завдання, типові ситуаційні задачі, структуровані письмові відповіді, оцінка практичних навичок.

Методи контролю(до методів контролю)

Теоретичних знань:

- тестування письмове та комп'ютерне (MISA),
- індивідуальне опитування, співбесіда,
- структуровані за змістом письмові роботи.

Практичних навичок та умінь:

- контроль виконання стандартизованих за методикою проведення практичних навичок, передбачених планом практичної підготовки студента з дисципліни;
- аналіз лабораторних та інструментальних досліджень;

11. Форма підсумкового контролю успішності

Формою підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни є залік, який виставляється за результатами поточного контролю на підставі результатів поточного навчання відповідно програми з дисципліни і не передбачає окремого навчального заняття для приймання заліку. На останньому тематичному навчальному занятті після закінчення обговорення теми заняття викладач навчальної групи оголошує суму балів студента за результатами поточного контролю і за виконання самостійних робіт. Результат заліку відображається як «зараховано» або «не зараховано». Для зарахування студент має отримати за поточну навчальну діяльність 120 балів.

Критерії оцінювання

Оцінка 5 («відмінно») – студент бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі та всебічні знання теми, аналізує наукові джерела, критично мислить, вміє імплементувати теоретичні знання у практичну діяльність.

Оцінка 4 («добре») – студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає вивчений матеріал, добре володіє практичними навичками, проте може допускатися

певних неточностей та похибок.

Оцінка 3 («задовільно») – студент базово опанував навчальний матеріал, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, проте, допускається значних помилок у теоретичних знаннях та виконанні практичних навичок.

Оцінка 2 («незадовільно») – студент не опанував теоретичний матеріал, не вмів виконувати практичних навичок, не орієнтується в навчальній літературі.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для отримання заліку становить 120 балів, максимальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для отримання заліку становить 200 балів.

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для отримання заліку становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для отримання заліку становить 120 балів.

Під час оцінювання враховуються бали, які студент отримав під час проведення навчальних занять за 4-бальною шкалою, при цьому враховуються всі види робіт, передбачені програмою. Студент отримує традиційну оцінку з кожної теми, яка конвертується у бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125

4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57.	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120
4.62	185	4.07	163	3.52	141	Менше 3	Недостатньо
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну (національну) шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок „А”, „В”, „С”, „D”, „Е” проводиться для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Студенти, які одержали оцінки FX, F («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються. Студенти з оцінкою FX після перескладання автоматично отримують бал „Е”. Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні. Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою

ECTS та оцінкою за національною шкалою)

13.Методичне забезпечення

1. Плани практичних занять та конкретні цілі
2. Конспект лекцій
2. Завдання для самостійної роботи студентів
3. Питання та завдання для поточного контролю знань і вмінь студентів, ситуаційні задачі
4. Перелік практичних навичок, що підлягають обов'язковій перевірці

14. Перелік навчально-методичної літератури

Основна

1. Бочелюк В.Й., Черепехіна О.А. Психологія сексуальності: навчальний посібник. – видавничий дім «Скіф», 2021 - 312 с.
2. Синєокий О.В. Основи кримінальної сексопатології: Навч. посібник для студ. ВНЗ. - Суми.: Університ. книга, 2020. - 572 с.
3. Засєкіна Л.В., Пастрик Т.В. Основи психології та міжособове спілкування. – Медицина, 2018. – 216 с.
4. Кінг Л. Як розмовляти будь з ким, будь-коли і будь-де. Секрети успішного спілкування / Л. Кінг, Б. Гілберт. – 2019: Моноліт-Bizz, 204 – 302 с.
5. Waguih W. Ishak ed. The Textbook of Clinical Sexual Medicine. – Springer International Publishing AG, 2017 – 134 p.

Допоміжна

1. Заклик Г.М., Терлецька Ю.М. Психологічна та кримінологічна сексологія. – Львівська політехніка, 2018. - 348 с.
2. Лісовий, Т.М. Амбросова та ін. — 2-е вид., випр. – К, 2017. – 392 с.
3. Медична психологія, С.Д. Максименко, Я.В Цехмістер – Україна, 2018. – 314 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.psy-lib.org.ua/>
2. <http://psychologiya.com.ua/knigi-po-psixologii.html>
3. Електронна бібліотека Національної бібліотеки України ім.В.І.Вернадського (www.nbuv.gov.ua)
4. <http://snpt-psychology.at.ua/index/monografiji/0-25> - он-лайн бібліотека